

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2024-2030

Názov	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2024-2030
Územné vymedzenie	Obec Krížovany, okres Prešov
Územný plán obce/VÚC	nie/ áno
Schválený	nie/ xx.xx.2024
Dátum schválenia	
Dátum platnosti do	
Verzia	1.0
Publikovaný verejne	

Obsah

Použité skratky	4
1. Úvod	6
1.1 Inštitucionálne východiská	6
1.2 Obsahové východiská	7
1.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov	7
1.4 Informácia o prípravnom procese a procese participatívnej tvorby PRO.....	8
2. Analytické východiská	11
2.1 Zhodnotenie stratégií, dokumentov a projektov realizovaných v minulosti	11
2.2 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHSR neimplementovala	12
2.3 Identifikácia vnútorných potenciálov a výziev, limitov a problémov.....	13
2.4 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia	19
2.5 Strom výziev a problémov	21
2.6 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie	22
2.7 Výstup benchmarkingu v kontexe širšieho územia	23
2.8 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja	23
3. Rozvojová stratégia	26
3.1 Vízia rozvoja a strategický cieľ	26
3.2 Štruktúra priorít a ich väzby	26
Prioritné oblasti.....	27
3.3 Systém cieľov, ich súvislosti, indikátory a strom cieľov	27
3.4 Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHSR....	35
3.5 Partneri pre implementáciu PHSR a stratégia ich zapojenia.....	35
4. Implementačný plán a plán monitorovania	36
4.1 Nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie	36
4.2 Podrobný plán implementácie stratégie PHSR	42
4.3 Systém monitorovania plnenia priorít a cieľov stratégie	44
5. Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu	46
5.1 Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu implementácie stratégie	46
6. Riziká implementácie a ich prevencia	47
6.1 Identifikácia rizík implementácie PHSR a opatrenia na zníženie rizík	47
7. Riadenie implementácie	48
7.1 Základná riadiaca štruktúra implementácie stratégie.....	48
7.2 Systém hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie	48
8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR.....	50

8.1 Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR	50
8.2 Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR	50
9. Využitie literárne zdroje	51

Použité skratky

CLLD Miestny rozvoj vedený komunitou
CR cestovný ruch, turizmus
CuRI Catching-up Regions Initiative
ČOV čistiareň odpadových vôd
EFRR Európsky fond regionálneho rozvoja
EK Európska komisia
EO ekvivalent obyvateľov
EPFRV Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EŠIF Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ Európska únia
EV EuroVelo, sieť medzinárodných cyklotrás
EZ environmentálna záťaž
FO fyzická osoba
GNÚSES Generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability
HDP hrubý domáci produkt
CHVÚ chránené vtáčie územie
IROP Integrovaný regionálny operačný program 2014 - 2020
IT informačné technológie
IÚS Integrovaná územná stratégia
KR Kooperačná rada
MAS Miestna akčná skupina
MIRRI SR Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR
MPRV SR Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky
MSP malé a stredné podniky
MŽP SR Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
MWt megawatt
NATURA 2000 sústava chránených území členských krajín Európskej únie
NFP nenávratný finančný príspevok
NN nízke napätie
n.o. nezisková organizácia
NKP národná kultúrna pamiatka
NPR národná prírodná rezervácia
NSRV Národná sieť rozvoja vidieka
OOCR Šariš Oblastná organizácia CR Šariš
OP ĽZ Operačný program Ľudské zdroje
OZE obnoviteľné zdroje energie
PRV Program rozvoja vidieka Slovenskej republiky 2014 - 2020
PRO Program rozvoja obce
PUM Plán udržateľnej mobility
PZI priame zahraničné investície
RIÚS Regionálna integrovaná územná stratégia
RP Rada partnerstva
SHR samostatne hospodáriaci roľníci
SK Slovensko
SK NACE rev. 2 štatistická klasifikácia ekonomických činností
STL strednotlaký plynovod

ŠR štátny rozpočet

ÚSES Územný systém ekologickej stability

ÚZPF Ústredný zoznam pamiatkového fondu

VZN Všeobecne záväzné nariadenie

ŠÚ SR Štatistický úrad Slovenskej republiky

UR udržateľný rozvoj

VÚC vyšší územný celok

Z. z. Zbierka zákonov

ŽoNFP žiadosť o nenávratný finančný príspevok

1. Úvod

1.1 Inštitucionálne východiská

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o podpore regionálneho rozvoja) sa rozvoj obce uskutočňuje na základe Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce. Obec na všestranný rozvoj svojho územia a zabezpečenia potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy vypracúva, schvaľuje a pravidelne zabezpečuje a vyhodnocuje plnenie PHSR obce.

Program je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Pôsobnosť obce pri podpore regionálneho rozvoja definuje § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja nasledovne:

- a) analyzuje a hodnotí úroveň rozvoja svojho územia a jeho častí, zabezpečuje jeho trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj,
- b) zabezpečuje a koordinuje vypracovanie a realizáciu programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, pravidelne ho monitoruje a každoročne vyhodnocuje jeho plnenie, zabezpečuje súlad programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce s územnoplánovacou dokumentáciou, ak jej spracovanie vyžaduje osobitný predpis,
- c) spolupracuje s vyšším územným celkom, na území ktorého sa obec nachádza, na príprave a realizácii programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku a na účely evidencie poskytuje vyššiemu územnému celku program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce,
- d) podieľa sa na plnení úloh, ktoré súvisia so zameraním podpory regionálneho rozvoja podľa § 3, v spolupráci s ministerstvom a ostatnými sociálno-ekonomickými partnermi, ktorí sa nachádzajú na území obce,
- e) vytvára podmienky na vznik a rozvoj územnej spolupráce a partnerstiev,
- f) spolupracuje s ďalšími obcami, regiónmi a územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov, ktoré plnia funkcie územnej samosprávy,
- g) podporuje rozvoj podnikateľských aktivít potrebných na rozvoj obce.

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2024 – 2030 napĺňa všetky body uvedeného § 12 zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

V zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja PHSR sa vypracúva pri uplatnení partnerstva. Pri identifikácii kľúčových partnerov pre spracovanie a implementáciu PHSR vychádzame z troch druhov partnerstiev:

Obyvatelia obce Krížovany – môžu sa zúčastniť prípravy a posudzovania vplyvov PHSR, a to až do jeho schválenia, vrátane účasti na konzultáciách a verejnom prerokovaní.

Aktéri rozvoja obce – subjekty, ktoré zohrávajú akúkoľvek úlohu v rozvoji obce, bez ohľadu na ich zapojenie a záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHSR a jeho implementácii.

Hlavní sociálno-ekonomickí partneri – subjekty (fyzické a právnické osoby), ktoré sú aktívne pri cieľavedomom rozvoji obce a majú záujem o účasť na procese rozhodovania, tvorby PHSR a jeho implementácii.

1.2 Obsahové východiská

Potreba spracovania nového PHSR vyplýva z niekoľkých dôvodov. Prvým je koniec programovacieho obdobia, na ktoré bol vypracovaný a schválený predchádzajúci Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2015-2022. Ďalšou príčinou sú legislatívne dôvody ako sú povinnosti vyplývajúce z aktualizácie zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov. Opodstatnenie pre potrebu spracovania nového dokumentu majú tiež zmeny vonkajších podmienok rozvoja a nové koncepčné rámce pre tvorbu a implementáciu stratégie ako sú Agenda 2030, Partnerská dohoda SR na roky 2021 – 2027 a Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030. Okrem toho dôvodom je zabezpečenie súladu strategického dokumentu obce s novou Metodikou tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre programové obdobie po roku 2020. Poslednou pohnútkou sú identifikované výzvy a problémy obce Krížovany.

1.3 Relevantné vstupy z nadradených programových a strategických dokumentov

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v základnom implementačnom dokumente plnenia národných priorít Agendy 2030, ktorým je Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030, a ktorá plní úlohu národnej stratégie regionálneho rozvoja SR. Program pritom zohľadňuje aj ciele a priority ustanovené v programe rozvoja príslušného samosprávneho kraja. Takisto je vypracovaný v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou regiónu. PHSR korešponduje aj s ostatnými programovými a strategickými dokumentami regionálneho rozvoja na národnej a regionálnej úrovni, ale je v súlade aj s ďalším rozvojovým dokumentom obce.

Tabuľka č. 1: Prehľad kľúčových relevantných vstupov pre tvorbu PHSR

Názov dokumentu	Subjekt, ktorý dokument obstaral/schvaľoval	Časové zameranie	Relevantnosť k spracovávanému PHSR
Agenda 2030	OSN	2015 - 2030	vysoká miera
Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027	EK, Úrad vlády SR	2021 - 2027	vysoká miera
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030	Úrad vlády SR	2020 - 2030	vysoká miera
Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030	Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a	2020 - 2030	vysoká miera

	informatizácie Slovenskej republiky		
Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Prešovský samosprávny kraj	2021 - 2030	vysoká miera
Program odpadového hospodárstva	Obec Krížovany	2021 - 2030	stredná miera

Zdroj: Obec Krížovany, 2024

Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na území obce a príslušného regiónu. Je to program cielených opatrení na stimuláciu ekonomického a sociálneho rozvoja obce, ktorého cieľom je navrhnuť systematickú a funkčne trvalo udržateľnú rozvojovú stratégiu, zameranú na realizáciu hospodárskeho, environmentálneho a sociálneho rozvoja obce pri rešpektovaní globálnych cieľov regionálneho vývoja, resp. štátnej regionálnej politiky a európskej politiky súdržnosti.

1.4 Informácia o prípravnom procese a procese participatívnej tvorby PRO

V úvodnej fáze tvorby programu vedenie obce rozhodlo o spôsobe jeho spracovania a zostavilo riadiaci tím pre jeho tvorbu. Obecným zastupiteľstvom obce Krížovany bola **dňa xx.xx.2024 uznesením č.xx/2024 schválená** Vstupná správa pre spracovanie strategického dokumentu Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krížovany na obdobie 2024-2030. Ten zdefinoval základné postupy spracovania programu a plánovaný harmonogram prác. Na základe prieskumu trhu bol vybraný externý spracovateľ programu. O zámere a začiatku spracovania programu bola verejnosť informovaná prostredníctvom webovej stránky a úradnej tabule obce. Samotné práce na programe začali v júni 2024 a postupovali podľa nasledujúceho harmonogramu.

Tabuľka č. 2: Vecný a časový harmonogram prípravy a schvaľovania PHSR a zodpovednosti za jednotlivé kroky

Fáza/ Krok	Obsah	Začiatok fázy	Koniec fázy	Zodpovedná osoba/partner
1.	Identifikácia potreby a impulzov vypracovania PHSR a rozhodnutie o začatí prípravných prác	01/2024	01/2024	Gestor spracovania PHSR
2.	Prípravné práce, spracovanie a schválenie vstupnej správy vrátane predbežnej vízie	02/2024	05/2024	Koordinátor prípravných prác spracovania PHSR
3.	Inventarizačná, analytická a prognostická fáza spracovania PHSR	05/2024	05/2024	Koordinátor tvorby stratégie
4.	Stanovenie vízie, strategického smerovania, priorít a strategických cieľov PHSR	06/2024	06/2024	Koordinátor tvorby stratégie
5.	Návrh vlastnej stratégie – strategického prístupu, postupu a nástrojov na dosiahnutie vízie a cieľov	06/2024	06/2024	Koordinátor tvorby stratégie
6.	Nastavenie implementácie, financovania, monitorovania a vyhodnocovania PHSR	06/2024	07/2024	Koordinátor tvorby stratégie
7.	Prerokovanie a schvaľovanie návrhu PHSR	08/2024	09/2024	Gestor spracovania PHSR

Zdroj: Obec Krížovany, 2024

Vypracovanie dokumentu plne rešpektovalo princíp partnerstva a program bol vypracovaný participatívnym spôsobom so zapojením zamestnancov obce, poslancov OcZ, externých odborníkov a širokej verejnosti. Externým dodávateľom bola firma Project Consult, spol. s r. o., ktorá

zodpovedala za metodické vedenie, facilitáciu a zostavenie finálneho dokumentu. Na to využívala vstupy troch zriadených pracovných skupín pre hospodársku, sociálnu oblasť a environmentálnu oblasť. Skupiny sa skladali so zástupcov samosprávy a občanov obce, ktorí prejavili záujem zapojiť sa do činnosti pracovných skupín.

Obec sa snažila zapojiť verejnosť viacerými spôsobmi do prípravy a spracovania programu. V prvej fáze boli občania vyzvaní, aby sa zapojili do práce vytvorených pracovných skupín. Tie boli počas celej doby prípravy programu otvorené každému, kto mal záujem sa zapojiť. Pracovné skupiny boli nosnou časťou spracovania programu. Zabezpečovali zber dát, ich verifikáciu, diskutovali o potrebách obce a zámeroch na odstránenie hlavných bariér a problémov jej rozvoja. Okrem diskusie bol častou metódou aj brainstorming. Okrem toho riadiaci tím a externý dodávateľ realizovali množstvo stretnutí s kľúčovými ľuďmi aktívnymi v obci a v širšom okolí s cieľom zapracovať ich rozvojové zámery do programu.

Záverečný dokument bol pred jeho samotným schválením Obecným zastupiteľstvom ešte prezentovaný na webovom sídle obce, kde bola možnosť ešte pripomienkovať dokument a zapracovať do neho záverečné návrhy.

Program a jeho čiastkové spracované časti boli k dispozícii vo vytlačenej forme na obecnom úrade a informácia o zverejňovaní rozpracovaných dokumentoch a ich dispozícii bola uverejňovaná na úradnej tabuli obce. Súčasne boli občania informovaní o procese spracovania prostredníctvom obecného rozhlasu.

Tabuľka č. 3: Zoznam členov riadiaceho tímu a pracovných skupín

Riadiaci tím:	Meno	Funkcia	Inštitúcia
koordinátor	Cyril Harničár	starosta	obec
člen	Marek Anský	zástupca starostu	obec
člen	Marta Tomková	pracovníčka obce	obec
Pracovná skupina č.1 (hospodárska):			
koordinátor	Cyril Harničár	starosta	obec
člen	Marta Tomková	pracovníčka obce	obec
člen	Dominik Šašina	poslanec	obec
Pracovná skupina č.2 (sociálna):			
koordinátor	Cyril Harničár	starosta	obec
člen	Radoslav Amrich	poslanec OcZ	obec
člen	Daniel Ondusko	poslanec OcZ	obec
Pracovná skupina č.3 (environmentálna):			
koordinátor	Cyril Harničár	starosta	obec
člen	Marta Tomková	pracovníčka obce	obec
člen	Peter Majcher	poslanec OcZ	obec

Zdroj: Obec Krížovany, 2024

Do spracovania a pripomienkovania programu boli zahrnutí všetci socioekonomickí partneri aktívni v obci. Ich prehľad ako aj ich návrhy rozvojových projektov sú uvedené v nasledujúcej tabuľke.

Tabuľka č. 4: Účastníci programu

Účastníci	Pôsobenie a priority záujmu	Plánované projektové aktivity
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Krížovany	cirkevná a pastoračná činnosť	obnova kostola a zvonice
Marek Amrich	poľnohospodárska výroba	nákup novej poľnohospodárskej techniky a modernizácia hospodárskych objektov
Čech Anton	poľnohospodárska výroba	nákup novej poľnohospodárskej techniky a modernizácia hospodárskych objektov
Peter Čech - UNISERVIS	autoservis	nákup technologického vybavenia
KARPATOVKA, s.r.o.	poľnohospodárska výroba	nákup novej poľnohospodárskej techniky a modernizácia hospodárskych objektov
Pozemková spoločnosť - les Bubon Krížovany	lesnícka prvovýroba	nákup lesníckej techniky a investície do озdravných opatrení
Dobrovoľný hasičský zbor Krížovany	pôsobenie v oblasti protipožiarnej prevencie, protipožiarne zásahy, organizácia a účasť na súťažiach, reprezentácia obce	nákup novej techniky

Zdroj: Obec Krížovany, 2024

2. Analytické východiská

2.1 Zhodnotenie stratégií, dokumentov a projektov realizovaných v minulosti

Analytická časť programu obsahuje analýzu vnútorného prostredia na základe overeného súboru kvantitatívnych a kvalitatívnych údajov podľa jednotlivých oblastí a aktuálnej situácie, identifikáciu hlavných vonkajších faktorov rozvoja územia, analýzu vplyvu vonkajšieho prostredia na vývoj situácie v území, analýzu silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození pre rast a rozvoj obce a územia, posúdenie hlavných faktorov a disparít rozvoja územia. Komplexná analýza súčasného stavu územia je zostavená na základe informácií získaných z relevantných zdrojov obce, subjektov pôsobiacich v obci a rôznych štatistických databáz a zisťovaní, výsledkov prieskumov a analýz dokumentov.

Predchádzajú Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2015 – 2022 bol spracovaný v súlade s ďalšími miestnymi, regionálnymi, národnými i európskymi koncepcnými a strategickými dokumentmi. Predmetný dokument definoval priority obce v niekoľkých oblastiach a to v environmentálnej, sociálnej a hospodárskej. Nasledovná tabuľka uvádza zoznam plánovaných a zrealizovaných projektov/aktivít vrátane termínu realizácie a výšky nákladov a podľa jednotlivých zdrojov. Platnosť predchádzajúceho Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2015 – 2022 sa skončí prijatím nového Programu rozvoja obce Krížovany na roky 2024 – 2030.

Strategická časť dokumentu definovala víziu obce v jednotlivých oblastiach. Obec mala plán sociálneho a hospodárskeho rozvoja na predchádzajúce obdobie vypracovaný ešte podľa zákona č. 539/2008 o podpore regionálneho rozvoja v znení v čase jeho vypracovania. Ten bol spracovaný v roku 2016. V rámci priorít obce bolo definovaných 14 investičných aktivít, z čoho je 9 zrealizovaných (zberný dvor, obnova kultúrneho domu, kamerový systém, multifunkčné ihrisko, odvodňovacie priekopy, obnova požiarnej zbrojnice, výstavba bytovej jednotky, športový komplex 2. etapa, obnova kostola a zvonice), 2 investičné aktivity je potrebné dokončiť (obnova miestnych komunikácií a prístupových schodov) a 3 investičné aktivity sa nezačali realizovať (regulácia potoka, výstavba vodovodu, kanalizácie a ČOV). Je tak možné uviesť, že obec sa rozvíja a modernizuje. Svedčia o tom viaceré úspešne realizované projekty financované zo zdrojov EÚ ako aj zo zdrojov štátneho rozpočtu, či rozpočtu obce v celkovej výške 527 184 EUR. V tabuľke č. 4 je prehľad investičných projektov podporených za posledné programovacie obdobie. Všetky zrealizované projekty mali pozitívny dopad na zlepšenie kvality života v obci. Dôvodom nezrealizovania projektov bol nedostatok financií resp. absentujúce výzvy na nenávratné finančné prostriedky.

Tabuľka č. 5: Realizované projekty v predchádzajúcom programovacom období

Názov investície	Rok realizácie	Celková suma investície v EUR	Z toho vlastné zdroje v EUR	Z toho európske alebo národné spolufinancovanie v EUR	Poskytovateľ	Výsledok aktivity
Obnova a zateplenie kultúrneho domu a obecného úradu s využitím OZE - Krížovany	2018	96 724,87	-	96 724,87	Pôdohospodárska platobná agentúra	Obnova a zateplenie kultúrneho domu a obecného úradu s využitím OZE

Multifunkčné ihrisko-oddychová zóna v obci Krížovany	2019	122 486,48	-	122 486,48	Pôdohospodárska platobná agentúra	Multifunkčné ihrisko a oddychová zóna
Zhodnocovanie biologicky rozložiteľného komunálneho odpadu v obci Krížovany	2021	324 181,91	16 209,10	307 972,81	Ministers tvo životného prostredia a Slovenskej republiky	Kolesový traktor s príslušenstvom (Kolesový traktor, Čelný nakladač , Mulčovač s košom, Traktorový náves, Hydraulická ruka, Paletizačné vidly, Drvič za traktor, Dvojnápravový kontajnerový náves), Mobilná kompostáreň, Veľkoobjemový kontajner (1 ks - 7 m3, 2 ks 4 m3)

Zdroj: Obec Krížovany, 2024

Fotografia č.1 Objekt obecného úradu

Zdroj: Project Consult, 2024

2.2 Kľúčové trendy vývoja, ak by sa stratégia PHSR neimplementovala

Na základe získaných informácií bola spracovaný nulový variant za predpokladu, že nebudú realizované žiadne opatrenia navrhovaného PRO. Predpokladaný vývoju bez implementácie PHSR:

- väčšia nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi Slovenska, rast dlhodobozamestnaných, nekvalifikovaných a neprispôsobivých obyvateľov,
- odliv pracovných síl, hlavne absolventov škôl a mladých ľudí v dôsledku nedostatku vhodných pracovných miest,
- absencia verejného vodovodu,
- absencia splaškovej a dažďovej kanalizácie,

- zlý technický stav niektorých verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- nízka úroveň podnikania obyvateľov a slabá konkurencieschopnosť jestvujúcich prevádzok v obci,
- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov podnikajúcich v katastri obce a ich nízky vplyv na zamestnanosť,
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sféry,
- slabá spolupráca aktérov regionálneho rozvoja na miestnej a regionálnej úrovni, nedostatočné využívanie potenciálu členstva obce v združeniach, spolkoch a klastroch,
- nedostatočná a nedobudovaná technická infraštruktúra v obci (miestne cesty, chodníky, cyklistické chodníky),
- nedostatok kvalitných verejných priestorov pre kultúrne, spoločenské, či športové vyžitie obyvateľov,
- nedostatočná protipovodňová ochrana obce,
- nedostatok finančných zdrojov pre financovanie kultúrnych a spoločenských aktivít,
- chýbajúce sociálne služby a sociálna infraštruktúra.

2.3 Identifikácia vnútorných potenciálov a výziev, limitov a problémov

Výzvy, potenciály, limity a problémy tvoria spravidla vzájomne previazaný logický hierarchický systém. Súčasťou tohto kroku je teda nielen identifikácia jednotlivých izolovaných javov, ale predovšetkým ich prírodných súvislostí a vzájomných väzieb. Výstupy tohto kroku je vhodné spracovať vo forme stromu výziev a problémov, ktorý tento systém a jeho väzby vizualizuje. Tento strom je následne možné využiť pri definovaní logického systému (stromu) cieľov a opatrení, ktoré by sa mali vzťahovať na identifikované výzvy, potenciály, limity a problémy.

Obec Krížovany má vysoký vnútorný potenciál rozvoja svojho územia. Obec má výhodnú geografickú polohu v blízkosti krajského mesta Prešov. Okolité vidiecka krajina poskytuje potenciál pre ďalší rozvoj poľnohospodárskej prvovýroby a obec má potenciál aj pre industrializáciu územia pre menšie i väčšie výrobné prevádzky.

Tabuľka č. 6: Vnútorný potenciál a výzvy

Vnútorný potenciál a výzvy	
Socioekonomické	<ul style="list-style-type: none"> • pozitívna veková štruktúra obyvateľstva s potenciálom ďalšieho rastu počtu obyvateľstva, • jestvujúca základná technická infraštruktúra v obci, ktorú sa čiastočne darí modernizovať, • jestvujúce podnikateľské prevádzky, • aktívni a angažovaní obyvatelia, • aktívna činnosť cirkví, vrátane existencie základnej cirkevnej infraštruktúry.
Územno-technické	<ul style="list-style-type: none"> • výhodná poloha obce v blízkosti krajského mesta Prešov v línii významnej rozvojovej osi, • dobrá dopravná dostupnosť.
Environmentálne	<ul style="list-style-type: none"> • kvalitné životné prostredie obce s vidieckym charakterom, • zavedený triedený zber druhotných surovín.

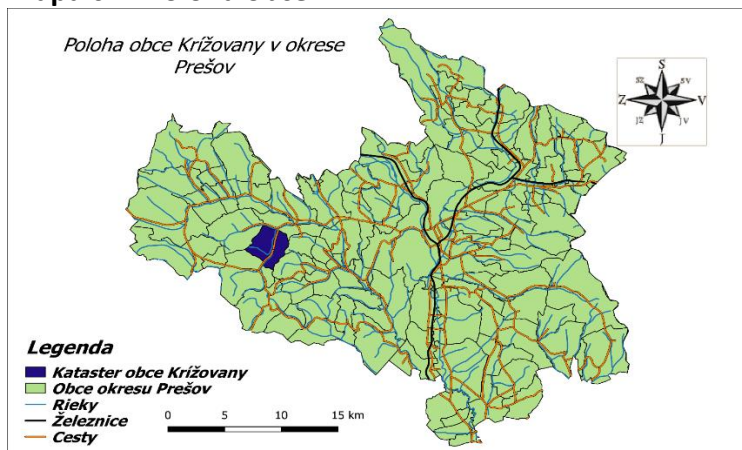

Inštitucionálno-organizačné	<ul style="list-style-type: none"> • proaktívne vedenie obce, • skúsenosti obce s manažmentom projektov, • podpora IBV zo strany obce.
Problémy a limity	
Socioekonomické	<ul style="list-style-type: none"> • vysoký podiel občanov čeliacich chudobe a sociálnemu vylúčeniu, • nevyhovujúca technická infraštruktúra v obci a potreba jej dobudovania, • starnutie obyvateľstva.
Územno-technické	<ul style="list-style-type: none"> • neusporiadanosť viacerých vlastníckych vzťahov k pozemkom brániaca potenciálnym možnostiam rozvoja obce, • potrebná modernizácia verejného osvetlenia, • nevyhovujúci stav miestnych komunikácií.
Environmentálne	<ul style="list-style-type: none"> • absencia dažďovej a splaškovej kanalizácie, • chýbajúci verejný vodovod, • nedobudovaná protipovodňová ochrana obce.
Inštitucionálno-organizačné	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatok finančných zdrojov na rozvojové programy.

Zdroj: Project Consult, 2024

Obec Krížovany leží na východe Slovenska vo východnej časti okresu Prešov v Prešovskom samosprávnom kraji. Obec má výhodnú geografickú polohu v blízkosti Prešova. Katastrálnym územím obce prechádza cesta 3. triedy III./3423 z Hrabkova do Chminianskej Novej Vsi, ktorá sa v tejto obci napája na diaľnicu D1 z Prešova do Popradu. V obci v roku 2023 žilo 350 obyvateľov. Hustota zaľudnenia je 36,73 obyvateľov na km². Krížovany ležia v Šarišskej vrchovine v doline potoka Krížovianka. Nadmorská výška v strede obce je 395 m n. m. a v chotári 371 – 603 m n. m. Členitý vrchovinný, zväčša odlesnený povrch chotára tvorí centrálnokarpatský flyš a hnedé lesné pôdy. Nesúvislý lesný porast je roztrúsený po celom chotári. Obec susedí s obcami Chmiňany na severe, Ondrašovcami a Žipovom na východe, Hrabkovom na juhu a Chminianskými Jakubovanami na západe.

Mapa č.1: Poloha obce

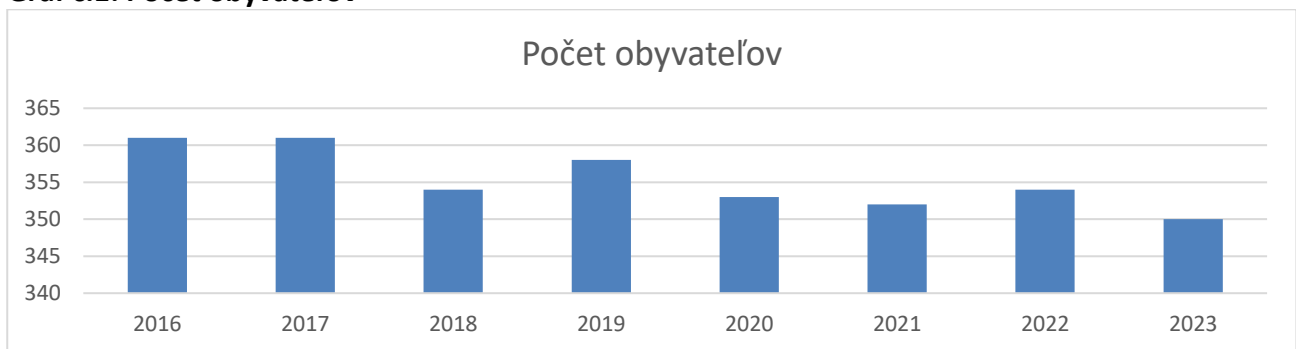
Zdroj: Diervilla, spol. s r. o., 2016

Vývoj obce, ale aj jej priestorové rozmiestnenie môžeme sledovať aj na základe porovnania historických máp obce a leteckých fotografií z rokov od roku 1772 do roku 2016. Na základe ich porovnania si môžeme urobiť aj obraz o vývoji kultúrnej krajiny v katastri obce.

Najstaršiu písomnú správu o dedine Krížovany poznáme z roku 1318 z listiny Spišskej kapituly ako Scenthkeresth, neskôr ako Sancta Crux (1330), Senthkeresth, Kysenthkeresth (1468), Kyszentkereszt, Naghzenthkereszt (1485), Krížowjani (1773), Krížovany (1920), Križoviany (1927), Krížovany (1948) resp. maďarsky Szentkereszt. V roku 1330 bola v obci fara, v roku 1340 tu bol Kláštor františkánov, v roku 1427 mala obec 32 port. V 2. polovici 15. storočia sa spomínajú Veľké a Malé Krížovany. Obec sa v 15. storočí vyvíjala ako poddanské mestečko. Neskôr dostala aj trhové právo. Zemepáni boli Berthótyovci, Hedryovci, Frichovci, v 19. storočí Ghyllányovci. V roku 1787 bolo v obci 58 domov a 395 obyvateľov, v roku 1828 bolo 49 domov a 361 obyvateľov. Zamestnávali sa poľnohospodárstvom, chovom dobytky a pálením kolomaže. Po roku 1918 boli obyvatelia zamestnaní prevažne v poľnohospodárstve. Od roku 1960 bol v obci štátny majetok. Časť obyvateľstva pracovala v stavebných a iných priemyselných podnikoch v Prešove a Krompachoch.

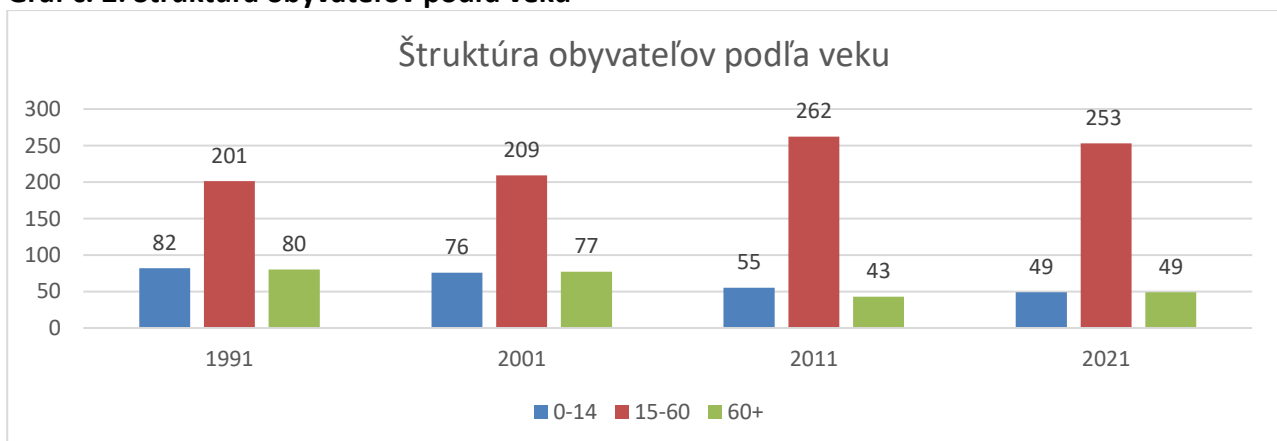
Graf č.1: Počet obyvateľov

Zdroj: Project Consult, 2024

Vývoj počtu obyvateľov obce Krížovany budeme hodnotiť na základe údajov zo sčítaní počtu obyvateľstva a tiež z voľne dostupných informácií so štatistického úradu SR. Od roku 1991 sa počet obyvateľov obce zvýšil o 10. V roku 1991 žilo v Krížovanoch 363 obyvateľov, v roku 2001 to bolo 359, v roku 2011 žilo 363 obyvateľov a k 31.12.2023 to bolo 350 obyvateľov.

Graf č. 2: Štruktúra obyvateľov podľa veku

Zdroj: Project Consult, 2024

Štruktúru obyvateľstva a vývoj štruktúry obyvateľstva sme hodnotili ako porovnanie štruktúry obyvateľov obce podľa sčítaní obyvateľstva v rokoch 1991, 2001, 2011 a 2021. Podľa sčítania z roku 1991 žilo v obci Krížovany spolu 363 obyvateľov z ktorých bolo 180 mužov a 193 žien. Z hľadiska veku žilo v tomto roku v obci 82 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 201 obyvateľov v produktívnom veku a 80 obyvateľov starších ako 60 rokov. V obci v roku 1991 prevažovala predproduktívna zložka obyvateľstva nad poproduktívnu, čo je pozitívne.

Podľa sčítania z roku 2001 žilo v obci Krížovany 362 obyvateľov. Z tohto počtu bolo 180 mužov a 182 žien. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2001 v obci 76 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 209 obyvateľov v produktívnom veku a 77 obyvateľov starších ako 60 rokov. Aj v tomto roku prevažovala predproduktívna zložka obyvateľstva. V roku 2011 žilo v obci spolu 360 obyvateľov, z ktorých bolo mužov 179 a 181 žien. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2011 v obci 55 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 262 obyvateľov v produktívnom veku a 43 obyvateľov starších ako 65 rokov. V roku 2021 žilo v obci spolu 351 obyvateľov, z ktorých bolo mužov 182 a 169 žien. Z hľadiska vekového zloženia žilo v roku 2021 v obci 49 obyvateľov mladších ako 15 rokov, 253 obyvateľov v produktívnom veku a 49 obyvateľov starších ako 65 rokov.

Z tejto stručnej analýzy a porovnania výsledkov troch sčítaní obyvateľov domov a bytov je zrejmé, že v obci dlhodobo prevažuje predproduktívna zložka obyvateľstva, čo sa považuje za veľmi pozitívny fakt. Navyše sa zvyšuje podiel produktívnej zložky obyvateľstva, celkový počet obyvateľov obce rastie a preto vývoj počtu a vývoj štruktúry obyvateľov obce Krížovany hodnotíme pozitívne.

Graf č. 3: Vývoj počtu domov v obci

Zdroj: Project Consult, 2024

Na grafe znázorňujúcom vývoj počtu domov je viditeľné prepojenie vývoja počtu domov s vývojom počtu obyvateľov obce. V roku 2021 zaznamenávame nárast počtu trvale obývaných domov. Pokles počtu obyvateľov v posledných rokoch sa ešte nestihol preniesť do vývoja počtu domov, nakoľko sa tieto štatistiky sledujú v 10 ročných intervaloch.

Vývoj bytového fondu obce, ale aj jeho priestorové rozmiestnenie môžeme sledovať aj na základe porovnania historických máp obce z rokov 1772 a 1869, ako aj leteckých fotografií z rokov 1950 a 2016. Na základe ich porovnania si môžeme urobiť aj obraz o vývoji kultúrnej krajiny v katastri obce.

Mapa č. 2: Obec Krížovany v roku 1772

Zdroj: www.mapire.eu, 2016

Mapa č. 3: Obec Krížovany v roku 1869

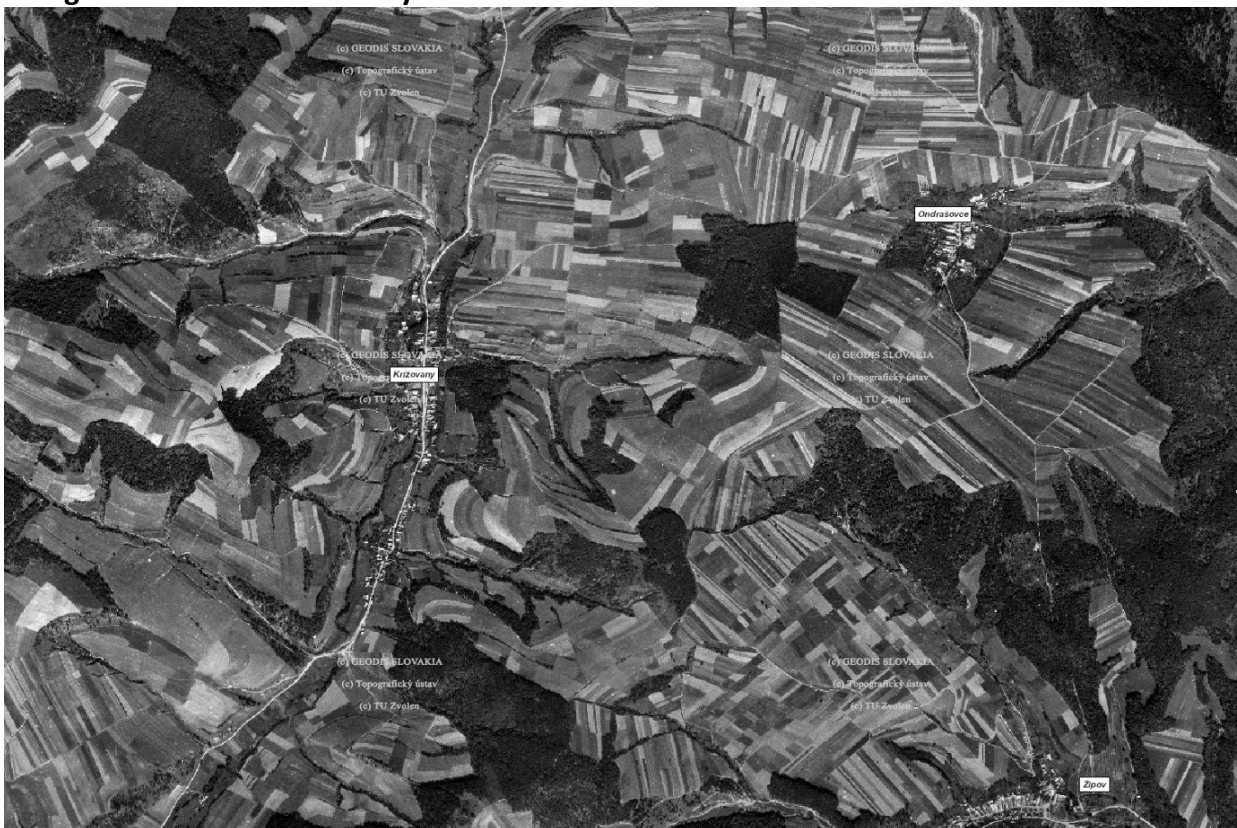

Zdroj: www.mapire.eu, 2016

Fotografia č. 2: Obec Krížovany v roku 1950

Zdroj: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>, 2016

Fotografia č. 3: Obec Krížovany v roku 2016

Zdroj: <http://mapy.tuzvo.sk/HOFM/>, 2024

2.4 Identifikácia výziev, limitov a problémov z vonkajšieho prostredia

Pri analýze vonkajšieho prostredia sme sa opierali o územie Prešovského samosprávneho kraja (PSK) a okresu Prešov. Obec Krížovany je súčasťou širšieho územia okresu Prešov. Na základe vykonaných analýz môžeme povedať, že vonkajšie prostredie obce Krížovany sa v súčasnosti borí s mnohými socioekonomickými a inými rozvojovými problémami. Toto územie je charakteristické nižším priemerným HDP na obyvateľa v porovnaní s inými okresmi a kraji Slovenska. Podiel prílevu priamych zahraničných investícií do PSK je za poslednú dekádu taktiež najnižší v porovnaní s inými kraji v SR, čo má vplyv na štruktúru ekonomiky kraja, nízku modernizáciu výrobných základov, či absenciu sofistikovanejších technológií. To sa odzrkadľuje aj na trhu práce, nízkych priemerných mzdách oproti iným krajom v SR a tiež pretrvávajúcou vysokou migráciou obyvateľstva za prácou do iných regiónov SR, či do zahraničia.

Kraj tak ako aj okres majú značné problémy s trhom práce o čom svedčí vyššia miera evidovanej nezamestnanosti a vyšší počet uchádzačov o zamestnanie v porovnaní s inými kraji SR. Jedným z mála ukazovateľov, v ktorých dosahuje PSK pozitívne hodnoty je prírastok obyvateľov. Okres Prešov sa vyznačuje vysokým prirodzeným prírastkom a tiež pozitívnym migračným saldóm. Napriek uvedenému, vonkajšie prostredie obce Krížovany má do budúcnosti dobrý socioekonomický potenciál, ktorý bude pozitívne ovplyvnený dobudovaním dopravnej infraštruktúry (obchvat mesta Prešov, výstavba R4 a i.) ako aj strategickou investíciou firmy Volvo v neďalekých Valalikoch (Košice) a očakávané investície ďalších subdodávateľov pre túto investíciu.

Tabuľka č. 7: Vonkajší potenciál a výzvy

Vonkajší potenciál a výzvy	
Socioekonomické	<ul style="list-style-type: none"> • podnietenie záujmu o obec a jej okolie zo strany obyvateľov a potenciálnych návštevníkov, vyššia miera identifikácie sa s obcou a celkové dlhodobé posilňovanie vzťahu obyvateľov obce k svojmu bydlisku a jej okoliu. • vytváranie nových pracovných miest v obci a jej okolí, hlavne rozvojom tradičných vidieckych hospodárskych činností ako aj rozvojom cestovného ruchu.
Územno-technické	<ul style="list-style-type: none"> • rozvoj aglomerácie Prešov – Poprad, • bezprostredná blízkosť diaľnice D1 Bratislava – Bidovce, • zvyšovanie celkovej atraktívnosti obce, predovšetkým však pre rodiny s deťmi a ďalší rozvoj IBV, • rozvoj spolupráce so susediacimi a partnerskými obcami, vrátane prihraničných poľských obcí.
Environmentálne	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšovanie životných podmienok v krajine, teda aj v širšom okolí obce a priamo v obci, • zlepšenie životného prostredia a zavádzanie nových ekologických pravidiel.
Inštitucionálno-organizačné	<ul style="list-style-type: none"> • zlepšenie prostredia v obci, predovšetkým materiálne technického zabezpečenia pre poskytovanie verejných služieb. • zapojenie sa do projektových schém podporujúcich rozvoj regiónu a obce, vrátane možnosti získania

	finančných prostriedkov z fondov EÚ, či iných verejných zdrojov.
Problémy a limity	
Socioekonomické	<ul style="list-style-type: none"> • pretrvávanie zaostávania východného Slovenska, vrátane nízkych investícií a pretrvávanie nepriaznivej situácie na trhu práce, • slabý záujem o investičné príležitosti zo strany investorov a celkové zhoršovanie podnikateľského prostredia na úrovni štátu, či regiónu, • emigrácie obyvateľstva mimo obec, hlavne odlev mladých ľudí.
Územno-technické	<ul style="list-style-type: none"> • postupné znehodnocovanie a zánik hodnôt dejinného, kultúrno-historického a prírodno-krajinného potenciálu obce, • znižovanie atraktívnosti života vo vidieckom priestore neriešením aktuálnych problémov rozvoja obce a regiónu, • nepostačujúce využívanie daností prírodného prostredia pre rozvoj turistiky a cyklistických cestičiek.
Environmentálne	<ul style="list-style-type: none"> • nerozvinutá základná environmentálna infraštruktúra na úrovni regiónu, • neexistujúci masterplán okresu rozvoja vodovodov a kanalizácií, • nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energií.
Inštitucionálno-organizačné	<ul style="list-style-type: none"> • vo viacerých vonkajších ohrozeniach (zmena legislatívy, zmena financovania obcí), ktoré môžu obci spôsobiť neočakávané problémy.

Zdroj: Project Consult, 2024

Fotografia č. 4 Gotická zvonica z roku 1330

Zdroj: Project Consult, 2024

2.5 Strom výziev a problémov

Za účelom sprehľadnenia je vhodné výzvy, potenciály, limity a problémy znázorniť v podobe stromu výziev a problémov vizualizujúceho ich hierarchiu:

Strom potenciálov a výziev

vyhovujúca geografická poloha a primeraná dopravná dostupnosť,
veková štruktúra obyvateľstva s potenciálom ďalšieho rastu počtu obyvateľstva,
pracovné príležitosti v dostupnej vzdialenosti,
jestvujúce podnikateľské prevádzky,
vybudovaná základná infraštruktúra, ktorú sa čiastočne darí modernizovať,
kvalitné životné prostredie obce s vidieckym charakterom,
aktívne vedenie obce,
podpora IBV zo strany obce,
zavedený triedený zber druhotných surovín,
zlepšovanie životných podmienok v krajine, teda aj v širšom okolí obce a priamo v obci,
zlepšenie životného prostredia a zavádzanie nových ekologických pravidiel
zapojenie obce sa do projektových schém podporujúcich rozvoj regiónu a obce, vrátane možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, či iných verejných zdrojov.

Strom problémov a limitov

pretrvávajúce zaostávanie východného Slovenska, vrátane nízkych investícií a pretrvávajúceho nepriaznivej situácie na trhu práce,
absencia základnej environmentálnej infraštruktúry a to vodovodu a kanalizácie,
nepriaznivý stav miestnych komunikácií,
nedostatočné využívanie obnoviteľných zdrojov energií,
neusporiadanosť vlastníckych vzťahov,
starnutie obyvateľstva,
neexistujúci masterplán okresu rozvoja vodovodov a kanalizácií,
nedobudovaná protipovodňová ochrana obce,
nedostatok finančných zdrojov na rozvojové programy,
postupné znehodnocovanie a zánik hodnôt dejinného, kultúrno-historického a prírodno-krajinného potenciálu obce,
nepostačujúce využívanie daností prírodného prostredia pre rozvoj turistiky a cyklistických cestičiek.

2.6 Výstupy SWOT analýzy pre voľbu typu stratégie

SWOT je analýza vnútorných silných a slabých stránok obce. V súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami na predmetnom trhu SWOT analýza je nástroj strategického plánovania používaný na hodnotenie silných a slabých stránok, príležitostí a hrozieb obce so snahou uskutočniť určitý cieľ. Zahrňuje monitorovanie interného aj externého prostredia obce s cieľom vypracovať účinnú rozvojovú stratégiu. Výstupom SWOT analýzy je nielen identifikácia silných a slabých stránok, príležitostí a ohrození, ale aj návrh integrovaného „spojeneckého“ prístupu.

Tabuľka č. 8: SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> • stabilný počet obyvateľov obce, • vysoká angažovanosť obce o spoluprácu s ďalšími obcami a lokálnymi partnermi v riešení spoločných problémov, • skúsenosti z tvorby a implementácie projektov financovaných z národných a európskych zdrojov, • dom kultúry ako kultúrneho a spoločenského centra v obci, • obecná knižnica, • dostatok plôch pre pohybové aktivity detí a disponibilná plocha pre prípadné rozširovanie detských ihrísk a športovísk, • organizovaná športová činnosť, • vybudované detské ihriská, • tradičné kultúrne podujatia. • existujúce vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálnoekonomickými partnermi a zapojenie obce do mikroregionálnych i regionálnych aktivít, • existencia verejného rozhlasu • vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie a plynu, • pokrytie mobilným signálom, • blízkosť diaľnice D1 Bratislava - Bidovce • územie obce bez starých environmentálnych záťaží, • zabezpečený odvoz TKO a zavedený separovaný zber odpadu v obci a zvyšujúce s a množstvá vytriedených zložiek komunálneho odpadu,	<ul style="list-style-type: none"> • vyššia miera nezamestnanosti a vysoká pracovná migrácia, • neexistujúca opatrovateľská služba, • chýbajúci denný stacionár, • absencia materskej a základnej školy, • chýbajúci vodovod, dažďová a splašková kanalizácia, • nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj verejných služieb, • pretrvávajúce problémy sociálnej inklúzie spojené s neprispôsobivými občanmi, • starnutie obyvateľstva, • chýbajúce zdroje na obnovu a rekonštrukciu, dovybavenie a rozšírenie detských ihrísk a športovísk. • nerozvinutý pracovný trh v obci a v celom Prešovskom kraji, • zlý technický stav niektorých miestnych komunikácií a chodníkov, • nedokončená protipovodňová ochrana, • nepostačujúce využívanie OZE, • absencia cyklotrás vedúcich cez kataster obce a cyklistické cestičky nie sú vybudované ani v obci • vysoká energetická náročnosť obecných budov, • nekvalitný, zastaraný a energeticky náročný systém verejného osvetlenia, • absencia kompletného kamerového systému, • nedostatok zdrojov na modernizáciu a optimalizáciu zabezpečenia vlastných technických služieb v obci (nutnosť externých dodávok a služieb).
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> • podpora projektov rozvoja bývania v obci, • možnosť získania zdrojov v rámci miestnej akčnej skupiny, • podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín, • využívanie dotačných nástrojov a finančných mechanizmov v oblasti rozvoja ľudských zdrojov a aktívnych opatrení trhu práce, • využívanie nástrojov ďalšieho vzdelávania, celoživotného vzdelávania a poradenstva, • orientácia na efektívne partnerstvá a spoluprácu aktérov regionálneho rozvoja, • podpora na obnovenie a rozvíjanie tradičných remesiel.	<ul style="list-style-type: none"> • odchod mladých ľudí a pracovnej sily do miest a iných regiónov, • nárast počtu starých občanov, • nedostatok finančných prostriedkov na skvalitnenie kultúrno-spoločenskej infraštruktúry obce a na rozvoj sociálnej infraštruktúry, • prehlbovanie sociálnych a ekonomických problémov na národnej úrovni s dopadom na životnú úroveň obyvateľov obce, • zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľstva, • prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, • vplyv nežiaducich javov na deti a mládež, • vandalizmus a znehodnocovanie prírodných, kultúrno-historických pamiatok,

<ul style="list-style-type: none"> • využívanie faktora výhodnej geografickej polohy na jednej z významných rozvojových osí v SR, • rozvoj spolupráce subjektov hospodárskeho života vrátane cezhraničnej spolupráce, • zvyšujúci sa záujem o vidiecky cestovný ruch, cykloturistiku a bioprodukty, • rozvoj nepotravinárskeho poľnohospodárstva - diverzifikácia tradičných činností poľnohospodárskych subjektov, • využitie finančných prostriedkov Európskej Únie, dotácií a fondov pre budovanie a modernizáciu verejnej infraštruktúry, realizáciu rozvojových projektov na podporu podnikania, poľnohospodárskych činností i cestovného ruchu, • vytvorenie efektívneho marketingu obce i širšieho regiónu, • rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie v obci. • zvyšovanie environmentálneho povedomia obyvateľstva v oblasti životného prostredia, • realizovanie projektov zameraných na zlepšenie stavu životného prostredia vo všetkých jeho zložkách v spolupráci s ďalšími aktérmi, • rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, • realizácia národných i cezhraničných projektov podporujúcich využitie obnoviteľných zdrojov energie, • budovanie spoločnej environmentálnej infraštruktúry so susediacimi obcami.	<ul style="list-style-type: none"> • nedostatočne motivujúca legislatíva pre rizikové skupiny v oblasti nezamestnanosti a vzrastajúci počet ľudí ohrozených chudobou. • nedostatočná modernizácia a výstavba regionálnej a národnej dopravnej infraštruktúry, • pretrvávajúci slabší záujem investorov o región, • nedostatočná podpora cestovného ruchu zo strany štátu a VÚC, • zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu. • vykurovanie hlavne tuhými palivami s následnými škodlivými emisiami, • znečistenie podzemných vôd splaškami a následne individuálnych studní, • pretrvávajúci tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu z pohľadu ďalšej urbanizácie krajiny, • zmeny v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni a s tým spojené riziká a škody.
--	---

Zdroj: Project Consult, 2024

2.7 Výstup benchmarkingu v kontexe širšieho územia

Benchmarking je proces porovnávania výkonnosti, procesov či štandardov organizácie s tými najlepšími vo svojom odvetví. Táto metóda umožňuje identifikovať silné a slabé stránky a poskytuje dôležité poznatky na zlepšenie výkonu a konkurencieschopnosti. Súčasťou programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce je aj identifikácia možných prístupov a nástrojov pre riešenie výziev a problémov a kapitalizáciu potenciálov (získanie úžitku z potenciálov), ktoré sa osvedčili v domácej alebo medzinárodnej praxi. Pri analýze príkladov dobrej praxe je dôležité nielen identifikovať ich pozitívne prvky, ale aj možné obmedzenia prenosu skúseností vyplývajúce z rôznych východiskových situácií, rozdielnych legislatívnych, sociálnych, ekonomických, či geografických prostredí a pod. Pre obec sú zaujímavé skúsenosti takých obcí, ktoré dokázali udržať rastúci trend počtu obyvateľov vďaka atraktivite obce z pohľadu bývania pre všetky generácie obyvateľov a na strane druhej vedeli ťažiť aj z trendu presunu časti obyvateľstva z miest do okolitých vidieckych obcí s výhodnou polohou a dobrou dopravnou dostupnosťou.

2.8 Identifikácia disparít a faktorov rozvoja

Identifikácia disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadaním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce. Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce a stanovenie relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty

spracované na národnej a regionálnej úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb v danom rozsahu a kvalite. Na odvetvové disparity treba pozeráť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nezhody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

SWOT analýza obce preukázala nasledovné disparity i faktory jej rozvoja:

Hlavné disparity rozvoja obce:

- vyššia nezamestnanosť v porovnaní s inými regiónmi Slovenska, rast dlhodobo nezamestnaných, nekvalifikovaných a neprispôsobivých obyvateľov,
- odliv pracovných síl, hlavne absolventov škôl a mladých ľudí v dôsledku nedostatku vhodných pracovných miest,
- nedostupná železničná infraštruktúra,
- absencia verejného vodovodu,
- absencia splaškovej a dažďovej kanalizácie,
- zlý technický stav niektorých verejných budov vyžadujúcich si rekonštrukciu,
- nízka úroveň podnikania obyvateľov,
- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov podnikajúcich v katastri obce a ich nízky vplyv na zamestnanosť,
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sféry,
- slabá spolupráca aktérov regionálneho rozvoja na miestnej a regionálnej úrovni, nedostatočné využívanie potenciálu členstva obce v združeniach, spolkoch a klastroch,
- nedostatočná a nedobudovaná technická infraštruktúra v obci (miestne komunikácie, chodníky, cyklistické chodníky, verejné osvetlenie),
- nedostatok kvalitných verejných priestorov pre kultúrne, spoločenské, či športové vyžitie obyvateľov,
- nedostatočná protipovodňová ochrana obce,
- chýbajúce sociálne služby a sociálna infraštruktúra.

Hlavné faktory rozvoja obce:

- zánietení občania majúci záujem o ďalší rozvoj obce, vrátane množstva vlastných iniciatív,
- vybudovaná základná infraštruktúra v obci, vrátane rozvoja IBV a tiež potenciál budovania bytových domov s podporou ŠFRB,
- blízkosť krajského mesta Prešov,
- blízkosť diaľnice D1 Bratislava - Bidovce,
- skúsenosti a možnosť využívania európskych štrukturálnych a investičných fondov pre rozvoj obce,
- posilňovanie kapacity a efektivity verejnej správy na úrovni obce,
- vytváranie synergických efektov pri využívaní rozvojových faktorov prostredníctvom partnerstva so strategickými sociálno-ekonomickými partnermi ako je členstvo v vytvárajúcej sa MAS Skala, o. z. a RMZO Prešov – Šariš,

- vybudované cezhraničné partnerstvá s možnosťami rozvoja spoločných projektov.

Fotografia č.5: Futbalové ihrisko

Zdroj: Obec Krížovany, 2024

3. Rozvojová stratégia

3.1 Vízia rozvoja a strategický cieľ

Vízia obce Krížovany do roku 2030

Obec Krížovany vytvára priaznivé podmienky pre harmonický život obyvateľov.

Obec je príjemným vidieckym sídlom zabezpečujúcim komplexné verejné služby pre obyvateľov.

Obec vyvážene a ohľaduplne využíva svoje prírodno-ekologické bohatstvo so zámerom jeho povznesenia.

Obec zabezpečuje podmienky na rozvoj podnikania.

Obec rozvíja verejnú infraštruktúru, pričom je dostupná pre všetkých obyvateľov obce a návštevníkov.

Obec má vytvorené podmienky na rozvoj bytovej výstavby a s ňou súvisiacej infraštruktúry, vrátane podmienok pre podporu rodín s deťmi.

Celkovo sú Krížovany príjemným miestom pre život a peknou, čistou, zdravou a bezpečnou obcou so spokojnými obyvateľmi i návštevníkmi.

Hlavný cieľ

Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Krížovany, rozvoj jej ekonomickej výkonnosti, zvýšenie jej konkurencieschopnosti pri zabezpečení trvale udržateľného rozvoja a celkovej atraktivity vidieckeho priestoru.

3.2 Štruktúra priorít a ich väzby

Hlavný cieľ bude napĺňaný prostredníctvom realizácie strategických cieľov združených do 3 priorít, ktoré sú rovnocenné a navzájom na seba nadväzujú:

Prioritná oblasť 1: Environmentálna

Strategický cieľ 1. 1. Ochrana životného prostredia

Prioritná oblasť 2: Ekonomicko-hospodárska

Strategický cieľ 2.1. Moderná samospráva atraktívna pre všetkých

Prioritná oblasť 3: Sociálna

Strategický cieľ 3.1. Sociálna a inkluzívna obec

Tabuľka č.9: Prioritné oblasti

Prioritné oblasti		
Environmentálna	Ekonomicko-hospodárska	Sociálna
Ciele prioritných oblastí		
Zdravé životné prostredie v obci vhodné pre súčasné zachovanie prírodného dedičstva a zároveň pre rozvoj cestovného ruchu.	Trvalo udržateľný hospodársky rozvoj založený na miestnych iniciatívach a zdrojoch, na dobrej spolupráci s podnikateľskými subjektmi. Neoddeliteľnou súčasťou je moderná samospráva poskytujúca služby na úrovni 21. storočia	Kvalitné sociálne služby zabezpečujúce spokojnosť medzi obyvateľmi obce, vytváranie podmienok pre riešenie problémov súvisiacich so starnutím populácie a zabezpečenie podmienok pre aktívny oddych.

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

Environmentálna oblasť

V tejto oblasti je cieľom ochrana životného prostredia a zabezpečenie ďalšieho rozvoja obce. Najväčšou prioritou je vybudovanie vodovodu, kanalizácie a čističky odpadových vôd. Potrebné je riešiť protipovodňovú ochranu obce a tiež znižovanie energetickej náročnosti verejných objektov.

Ekonomicko-hospodárska oblasť

Cieľom je posilňovanie ekonomickej výkonnosti a zvyšovanie atraktívnosti obce. Obec sa v tejto oblasti zameria na využitie potenciálu obce a regiónu hlavne vo väzbe na tradičné vidiecke činnosti ako je poľnohospodárska prvovýroba, cestovný ruch, ale aj ďalšie drobné výrobné prevádzky a služby. Vízia predpokladá využitie vnútorného potenciálu pre rozvoj tradičných výrobných činností, ale aj vytváranie podmienok pre industrializáciu územia obce. Neoddeliteľnou súčasťou je fungujúca moderná samospráva a obnova kultúrneho dedičstva.

Sociálna oblasť

Cieľom oblasti je starostlivosť o ľudské zdroje, zvýšenie ich kvality a podpora bývania. Obec považuje kvalitu ľudských zdrojov za podstatný faktor svojho ďalšieho rozvoja, ktorého dynamika rozhodne o úspešnosti v naplnení stanovených cieľov vo všetkých prioritných oblastiach. Vízia predpokladá pozitívny vzťah občanov k obci, otvorenosť a poskytovanie bezpečia a možnosti kvalitne bývať. Cieľom je zabezpečiť základné služby pre rodiny s deťmi ako aj pre starších obyvateľov obce.

3.3 Systém cieľov, ich súvislosti, indikátory a strom cieľov

Vo spojitosti na definované prioritné oblasti a strategické ciele sa určujú špecifické ciele, ktoré sú splniteľné v krátkodobom časovom horizonte. Hierarchický systém cieľov je zobrazený v tzv. strome cieľov, ktorý zobrazí všetky špecifické ciele, ich jednotlivé úrovne s ohľadom na ich prioritizáciu a vzájomné väzby.

Tabuľka č.10: Systém cieľov

Vízia		
Obec Krížovany vytvára priaznivé podmienky pre harmonický život obyvateľov		
Hlavný cieľ		
Trvalé zvyšovanie kvality života obyvateľov obce Krížovany, rozvoj jej ekonomickej výkonnosti, zvýšenie jej konkurencieschopnosti pri zabezpečení trvale udržateľného rozvoja a celkovej atraktivity vidieckeho priestoru.		
Prioritné oblasti		
Environmentálna	Ekonomicko-hospodárska	Sociálna
Strategické ciele		
Ochrana životného prostredia	Moderná samospráva atraktívna pre všetkých	Sociálna a inkluzívna obec
Špecifické ciele		
Špecifický cieľ 1.1.1 - Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Špecifický cieľ 3.1.1 - Sociálna starostlivosť
Špecifický cieľ 1.1.2 - Protipovodňová ochrana	Špecifický cieľ 2.1.2 – Cestovný ruch	Špecifický cieľ 3.1.2 – Podpora bývania
Špecifický cieľ 1.1.3 - Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev	Špecifický cieľ 2.1.3 – Obnova kultúrneho dedičstva	
Špecifický cieľ 1.1.4 – Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE		

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

Systém cieľov a k nim viažucich sa nástrojov je detailnejšie popísaný v prehľadnej tabuľkovej forme. Súčasťou popisu je aj identifikácia väzby na ostatné ciele PHSR, prípadne ostatných relevantných stratégií, identifikácia ukazovateľov viažucich sa k nemu, identifikácia aké nástroje/opatrenia/aktivity resp. naplnenie akých cieľov nižšej úrovne povedie k jeho naplneniu. Detailný popis ďalej obsahuje aj dopady jeho dosiahnutia na cieľové skupiny, predpoklady a riziká naplnenia daného cieľa a priority plnenia daného cieľa.

Ukazovatele definované vo vzťahu k definovaným prioritám a cieľom umožňujú sledovanie plnenia jednotlivých cieľov a napĺňania vízie a hlavného cieľa a priorít. K jednotlivým ukazovateľom sa určia ich východiskové a cieľové hodnoty vrátane väzby na ukazovatele definované v nadradených strategických dokumentoch, a tiež presné zdroje údajov na sledovanie hodnôt ukazovateľov pre zabezpečenie kontroly ich dostupnosti. Napĺňanie cieľov môže byť sledované buď jedným ukazovateľom alebo niekoľkými vzájomne sa doplňujúcimi ukazovateľmi.

Tabuľka č.11: Systém cieľov a ich väzby

PRIORITNÁ OBLASŤ	Environmentálna			
STRATEGICKÝ CIEĽ	Ochrana životného prostredia			
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje
1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	2026-2030	Hlavný partner	Obec Krížovany	nedostatok pitnej vody, zmeny klímy
		Spolupracujúci partneri	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., verejnosť, miestne prevádzky	

Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Dostupnosť pitnej vody, dobudovanie technickej infraštruktúry	Špecifický cieľ 1.1.1	Vybudovanie vodovodnej siete	obyvateľstvo, podniky	dostupnosť pitnej vody
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
Dĺžka novovybudovaného vodovodu	výstupový	Evidencia OcÚ	0	2 600 m	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	2024-2025	Hlavný partner	Obec Krížovany	Znečistenie vodných tokov, povrchových a podzemných vôd, budovanie ČOV		
		Spolupracujúci partneri	Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., verejnosť, miestne prevádzky			
Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad		
Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu	
Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030	Dobudovanie kanalizácie a ČOV	Špecifický cieľ 1.1.1	Vybudovanie kanalizácie a ČOV	obyvateľstvo, podniky	Zníženie znečistenia vôd na najnižšiu možnú mieru	
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Dĺžka novovybudovanej kanalizácie	výstupový	Evidencia OcÚ	0	600 m	Áno	
Kapacita ČOV	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno	

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.1.2 -	2026-2030	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zmena klímy, ochrana verejného a súkromného majetku		
		Spolupracujúci partneri	SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁR			

Protipovodňová ochrana			SKY PODNIK, štátny podnik verejnosť, miestne prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Odolnosť obce pri povodniach	Špecifický cieľ 1.2.1	Efektívne a bezpečné odvádzanie vôd pri povodniach	obyvateľstvo, podniky	ochrana zdravia, verejného a súkromného majetku
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Dĺžka protipovodňovej ochrany na miestnom toku	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 1.1.2 - Protipovodňová ochrana	2025-2026	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zmena klímy, ochrana verejného a súkromného majetku, potreba dobudovania odvodňovacích priekop pozdĺž cesty III/3423 a pri futbalovom ihrisku		
		Spolupracujúci partneri	SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁR SKY PODNIK, štátny podnik Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, verejnosť, miestne prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Odolnosť obce pri povodniach	Špecifický cieľ 1.1.2	Efektívne a bezpečné odvádzanie vôd pri povodniach	obyvateľstvo, podniky	ochrana zdravia, verejného a súkromného majetku
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie

	Dĺžka odvodňovacích priekop	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno
--	-----------------------------	-----------	---------------	---	---	-----

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje			
Špecifický cieľ 1.1.3 - Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev	2024-2026	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zmena klímy, prehrievanie sídiel, znečistenie ovzdušia, znižovanie biologickej diverzity, ohrozenie ekosystémov			
		Spolupracujúci partneri	verejnosť, miestne prevádzky				
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu	
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Zmeny klímy, zdravé fungovanie ekosystémov	Špecifický cieľ 1.1.3	Zdravý a atraktívny verejný priestor	obyvateľstvo, podniky	Zlepšenie možnosti voľnočasových aktivít, zlepšenie životného prostredia	
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Plocha nových/ revitalizovaných priestranstiev	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno		

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje			
Špecifický cieľ 1.1.4 – Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	2026-2027	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zmena klímy, úspora nákladov na energie, obnova obytného domu, požiadavky na vyššiu kvalitu bývania			
		Spolupracujúci partneri	Obyvatelia obecného bytového domu				
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad		
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu	
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Odolnosť voči klimatickým zmenám, znižovanie uhlíkovej stopy	Špecifický cieľ 1.1.4	-	Obyvatelia obecného bytového domu	Energetické a finančné úspory	
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	

	Zníženie ročnej spotreby energie	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno
--	----------------------------------	-----------	---------------	---	---	-----

PRIORITNÁ OBLASŤ	Ekonomicko-hospodárska					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Moderná samospráva atraktívna pre všetkých					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	2025-2026	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zvýšenie bezpečnosti, modernizácia miestnych komunikácií vrátane schodov, skvalitnenie verejného priestoru.		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, miestne prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.1	-	Obyvatelia obecného bytového domu, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, zlepšenie dopravnej obslužnosti
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Dĺžka modernizovaných /novovytváraných miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno	

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	2026-2027	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zvýšenie bezpečnosti, modernizácia miestnych komunikácií vrátane parkoviska, skvalitnenie verejného priestoru na cintoríne		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, miestne prevádzky			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.1	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, zlepšenie dopravnej obslužnosti
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Dĺžka modernizovaných /novovytváraných miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno	

Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie	
Dĺžka modernizovaných /novovytvorených miestnych komunikácií	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno	

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje																							
Špecifický cieľ 2.1.2 - Cestovný ruch	2026-2030	Hlavný partner	Obec Krížovany	Niektoré oddychovo-rekreačné plochy v obci majú nevyhovujúci stav. Ďalej príroda a okolie obce sú vhodné pre širokú škálu voľnočasových aktivít. Vhodné podmienky pre rozvoj špecifických foriem rekreácie v rozptýlenom osídlení, a to najmä pre agroturistiku a chalupárčenie																							
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, investori v CR																								
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad																						
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu																					
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.2	-	Obyvateľstvo, miestne prevádzky, návštevníci obce	Zlepšenie podmienok pre život, rozšírenia služieb																					
	Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu																										
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Názov indikátora</th> <th>Typ indikátora</th> <th>Dátový set pre jeho monitorovanie</th> <th>Vstupná hodnota</th> <th>Cieľová hodnota</th> <th colspan="2">Väzba na nadradené stratégie</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Počet obnovených/vybúvaných oddychovo-rekreačných plôch</td> <td>výstupový</td> <td>Evidencia OcÚ</td> <td>-</td> <td>-</td> <td colspan="2">Áno</td> </tr> <tr> <td>Počet nových druhov rekreačno-relaxačných aktivít</td> <td>výstupový</td> <td>Evidencia OcÚ</td> <td>-</td> <td>-</td> <td colspan="2">Áno</td> </tr> </tbody> </table>							Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie		Počet obnovených/vybúvaných oddychovo-rekreačných plôch	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno		Počet nových druhov rekreačno-relaxačných aktivít	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno	
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie																						
Počet obnovených/vybúvaných oddychovo-rekreačných plôch	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno																						
Počet nových druhov rekreačno-relaxačných aktivít	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno																						

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 2.1.3 - Obnova kultúrneho dedičstva	2026-2030	Hlavný partner	Rímskokatolícka farnosť Povýšenia Svätého Kríža, Krížovany	Obnova gotického kostola a zvonice z roku 1330		
		Spolupracujúci partneri	Obec Krížovany			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu

	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 2.1.3	-	Obyvateľstvo, veriaci a návštevníci obce	Zvýšenie atraktívnosti obce, obnova najhodnotnejšej pamiatky v obci
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet obnovených národných kultúrnych pamiatok	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

PRIORITNÁ OBLASŤ	Sociálna					
STRATEGICKÝ CIEĽ	Sociálna a inkluzívna obec					
Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.1 - Sociálne služby	2024-2030	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zlepšenie dostupnosti a rozšírenie ponuky poskytovaných sociálnych služieb (rozvoz obedov, opatrovanie starších občanov).		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo, Neziskové organizácie			
	Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
	Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
	Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje napĺňanie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.1	-	Obyvateľstvo	Zlepšenie podmienok pre život, rozšírenie sociálnych služieb
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu						
	Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanie	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
	Počet zavedených nových druhov sociálnych služieb	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

Špecifické ciele	Doba realizácie	Partneri pre implementáciu PHRSR		Väzba na výzvy, potenciálny, limity, problémy impulzy na ktoré špecifický cieľ reaguje		
Špecifický cieľ 3.1.2 - Podpora bývania	2026-2030	Hlavný partner	Obec Krížovany	Zlepšenie kvality bývania, posilnenie vybavenia územia technickou infraštruktúrou, zvýšenie počtu obyvateľov		
		Spolupracujúci partneri	Obyvateľstvo,			

		Podnikateľské subjekty			
Väzba na nadradené a sektorálne stratégie		Väzba na ostatné ciele PHRSR		Očakávaný dopad	
Stratégia	Väzba	Ciele	Väzba	Cieľová skupina	Predpokladaný dopad na cieľovú skupinu
Partnerská dohoda SR na roky 2021 - 2027, Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030	Priamo podporuje naplnenie cieľov v danej oblasti	Špecifický cieľ 3.1.2	-	Obyvateľstvo, najmä sociálne znevýhodnené rodiny	Zlepšenie vybavenia územia technickou infraštruktúrou a službami, pozemky pripravené pre IBV
Indikátory viažuce sa ku špecifickému (operatívne) cieľu					
Názov indikátora	Typ indikátora	Dátový set pre jeho monitorovanom	Vstupná hodnota	Cieľová hodnota	Väzba na nadradené stratégie
Počet nových domov/bytov	výstupový	Evidencia OcÚ	-	-	Áno

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

3.4 Strategický prístup pre dosiahnutie vízie a hlavného cieľa, priorít a systému cieľov PHSR

Na základe sme ako celkovú rozvojovú stratégiu obce na nasledovné roky identifikovali „spojeneckú“ stratégiu, v rámci ktorej prevažujú silné stránky a ohrozenia. Teda rozvojové aktivity by sa mali orientovať na eliminovanie negatívnych dopadov vonkajšieho prostredia využitím silných stránok obce a rozširovaním jeho ponuky s ohľadom na príležitosti z vonkajšieho prostredia. Stratégia bude založená na maximalizácii využitia vnútorných zdrojov (ako sú fyzické, nefyzické, alebo organizačné schopnosti, dopyt, jedinečnosť/nahraditeľnosť, vhodnosť, trvácnosť), na využití spolupráce a delby práce medzi partnerov, na zabezpečení udržateľnosti budovaním robustnosti, resp. rozvojom adaptačných schopností a flexibility v dynamicky sa meniacich a ťažko predvídateľných podmienkach, na prioritě uspokojovania dopytu, či na využití najnovších poznatkov, prístupov a technológií. Zároveň je však dôležité zachovať určitú mieru flexibility stratégie, aby bola schopná adaptovať sa na neustále sa meniacu realitu.

3.5 Partneri pre implementáciu PHSR a stratégia ich zapojenia

Prehľad partnerov pre implementáciu PHRSR:

- Obec Krížovany zastúpená starostom a poslancami – rozhodovací a kontrolný orgán;
- Obecný úrad Krížovany – výkonný orgán;
  - miestni podnikatelia a investori – spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti
  - spolky, kluby - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti;
  - orgány verejnej správy – spolupráca a konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov;
  - občania obce Krížovany - spolupráca a konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov;
- kontrolný orgán;

- susedné obce - spolupráca pri realizácii vybraných nástrojov podľa oblasti pôsobnosti s presahom územia.

4. Implementačný plán a plán monitorovania

4.1 Nástroje/opatrenia/aktivity na implementáciu stratégie

Tabuľka č.12: Plán implementácie

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.1 - Environmentálna a infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Vzhľadom na nedostatok pitnej vody je nutné vybudovať obecný vodovod v dĺžke 2,6 km			
	Výstavba obecného vodovodu	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., verejnosť, miestne prevádzky			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Finančný a materiálny	2 600 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., obecný rozpočet	-	
Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja		
	-	-	-	-		

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.1 - Environmentálna a infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Výstavba splaškovej kanalizácie v dĺžke 1,3 km vrátane prípojok a čističky odpadových vôd			
	Výstavba kanalizácie a ČOV	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., verejnosť, miestne prevádzky			
		Čas implementácie nástroja	2024-2025			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	

			Finančný a materiálny	1 500 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.2 - Protipovodňová ochrana	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Protipovodňové opatrenia na miestnom toku Krížovianka a jej bezmenných prítokov			
	Zlepšenie protipovodňovej ochrany na miestnom toku	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, verejnosť, miestne prevádzky			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Finančný a materiálny	1 800 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja obecný rozpočet	-	
	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
	-	-	-	-		

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.2 - Protipovodňová ochrana	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Vybudovanie odvodňovacích priekop pri ceste III. triedy č. III/3423 a pri futbalovom ihrisku			
	Vybudovanie odvodňovacích priekop	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, verejnosť, miestne prevádzky			
	Čas implementácie nástroja	2024-2025				
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Finančný a materiálny	100 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, SLOVENSKÝ VODOHO SPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja obecný rozpočet	-	
Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja		
	-	-	-	-		

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.3 - Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Revitalizácia verejných priestranstiev v centre obce. Vybudovanie oplatenia cintorína.			
	Revitalizácia verejných priestranstiev v v obci	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, verejnosť, miestne prevádzky			
	Čas implementácie nástroja	2024-2026				
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Finančný a materiálny	100 000,-	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj,	-	

					obecný rozpočet	
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pr ocesná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 1.1.4 - Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Zníženie energetickej náročnosti obecného bytového domu			
	Zníženie energetickej náročnosti obecného bytového domu	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, obyvatelia obecného bytového domu			
		Čas implementácie nástroja	2026-2027			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pr ocesná	Informačná	Implementácia iného nástroja
		-	-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Rekonštrukcia miestnej komunikácie k bytovej jednotke v dĺžke 0,2 km a schodov			
	Rekonštrukcia a miestnej komunikácie a prístupové schody	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, obyvatelia obecného bytového domu, návštevníci obce			
		Čas implementácie nástroja	2025-2026			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	

			Finančný a materiálny	100 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.1 - Miestne komunikácie	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Výstavba parkovísk v centre obce a pri cintoríne, ako aj vybudovanie ciest a chodníkov na cintoríne			
	Výstavba miestnych komunikácií a parkovísk v obci	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, obyvatelia, miestne prevádzky, návštevníci obce			
		Čas implementácie nástroja	2026-2027			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Finančný a materiálny	100 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-	
	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
	-	-	-	-		

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.2 - Cestovný ruch	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Obnova a budovanie oddychovo-rekreačných plôch a vytvorenie podmienok pre služby s spojené rekreačno-relaxačnými aktivitami			
	Výbudovanie oddychovo-rekreačných plôch a vytvorenie podmienok pre služby s spojené rekreačno-	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, obyvatelia, miestne prevádzky, návštevníci obce, investori v cestovnom ruchu			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	

	relaxačnými aktivitami		Finančný a materiálny	200 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
	-	-	-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 2.1.3 - Obnova kultúrneho dedičstva	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Obnova gotického kostola a zvonice z roku 1330			
	Obnova gotického kostola a zvonice	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Rímskokatolícka farnosť Povýšenia Svätého Kríža, Krížovany, Obec Krížovany, obyvatelia, miestne prevádzky, návštevníci obce			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
		Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet
	Finančný a materiálny	200 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-		
	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
-	-	-	-	-	-	

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 3.1.1 - Sociálne služby	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Zlepšenie dostupnosti a rozšírenie ponuky poskytovaných sociálnych služieb (rozvoz obedov, opatrovanie starších občanov).			
	Skvalitniť a rozšíriť ponuku sociálnych služieb	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obyvateľstvo			
		Čas implementácie nástroja	2024-2030			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	

			Finančný a materiálny	100 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-
		Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja
			-	-	-	-

Špecifický cieľ	Nástroje (opatrenia/aktivity/investície/programy/projekty) na dosiahnutie špecifického cieľa					
Špecifický cieľ 3.1.2 - Podpora bývania	Identifikácia nástroja	Charakteristika	Zlepšenie kvality bývania, posilnenie vybavenia územia technickou infraštruktúrou, zvýšenie počtu obyvateľov			
	Podporiť individuálnu bytovú výstavbu a výstavbu bytov	Význam nástroja pre naplnenie cieľa	Kľúčový			
		Kľúčoví partneri a ich úloha	Obec Krížovany, obyvateľstvo, podnikateľské subjekty			
		Čas implementácie nástroja	2026-2030			
	Potreba zdrojov pre implementáciu nástroja	Druh zdroja	Potrebný objem	Možnosti pokrytia potreby	Väzba na programový rozpočet	
		Finančný a materiálny	200 000	EÚ fondy, dotácie zo ŠR, Prešovský samosprávny kraj, obecný rozpočet	-	
	Podmienenosť efektívnosti využitia daného nástroja	Inštitucionálna	Organizačná/pracovná	Informačná	Implementácia iného nástroja	
	-	-	-	-		

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

4.2 Podrobný plán implementácie stratégie PHSR

Pri spracovaní časového harmonogramu implementácie stratégie sa určia hlavné fázy realizácie PHSR. Ku každej fáze je definované jej časové ohraničenie, kľúčové nástroje, opatrenia, aktivity pre dosiahnutie cieľov. Určia sa kľúčové míľniky v implementácii t.j. ciele, ktoré umožňujú pokračovať v realizácii iných cieľov s uvedením zodpovedného partnera. Časový harmonogram nie je konečný, je priebežne aktualizovaný podľa možností obce, nakoľko termín realizácie jednotlivých projektov závisí aj od dostupnosti dotačných schém, ktoré sa plánujú využiť na spolufinancovanie.

Tabuľka č.13: Podrobný plán implementácie

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1.1 Ochrana životného prostredia	1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Výstavba obecného vodovodu							
		Výstavba kanalizácie a ČOV							
	1.1.2 Protipovodňová ochrana	Zlepšenie protipovodňovej ochrany na miestnom toku							
		Vybudovanie odvodňovacích priekop							
	1.1.3 Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev	Revitalizácia verejných priestranstiev v obci							
	1.1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	Zníženie energetickej náročnosti obecného bytového domu							
	Mílniky	Vybudovaný verejný vodovod v obci	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany/ Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.					
		Odkanalizované územie obce	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany/ Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.					
		Vybudovaná ČOV vrátane technológie	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany/ Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.					
		Vybudovaná protipovodňová ochrana na miestnom toku	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany / SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik					
Vybudované odvodňovacie priekopy		Zodpovedný partner:	Obec Krížovany / Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja						
Vybudované nové resp. revitalizované verejné priestranstva		Zodpovedný partner:	Obec Krížovany						
Zrekonštruovaný bytový dom		Zodpovedný partner:	Obec Krížovany						

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok						
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
2.1 Moderná samospráva pre všetkých	2.1.1 Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie a prístupové schody							
		Výstavba miestnych komunikácií a parkovísk v obci							
	2.1.2 Cestovný ruch	Vybudovanie oddychovo-rekreačných plôch a vytvorenie podmienok pre služby s spojené rekreačno-relaxačnými aktivitami							
		1.1.3 Obnova kultúrneho dedičstva	Obnova gotického kostola a zvonice						

	Mílniky	Zrekonštruovaná miestna komunikácia a prístupové schody	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany
		Vybudované nové parkovacie plochy	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany
		Dobudované cesty a chodníky	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany
		Obnovené/vybudované oddychovo-rekreačné plochy	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany
		Zavedené nové rekreačno-relaxačné aktivity	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany
		Obnovený gotický kostol a zvonica	Zodpovedný partner:	Rímskokatolícka farnosť Povýšenia Svätého Kríža, Krížovany

Strategický cieľ	Špecifický cieľ	Nástroj	Plánovací rok							
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	
3.1 Sociálna a inklúzia obec	3.1.1 Sociálna starostlivosť	Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb								
	3.1.2 Podpora bývania	Podpora individuálnej bytovej výstavby a bytovej výstavby								
	Mílniky	Zavedené nové druhy sociálnych služieb	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany						
		Vybudované nové domy/byty v obci	Zodpovedný partner:	Obec Krížovany						

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

4.3 Systém monitorovania plnenia priorít a cieľov stratégie

Cieľom monitorovania a hodnotenia napĺňania PHSR je zabezpečiť plynulé napĺňanie stanovených cieľov v jednotlivých prioritách. Zodpovednosť za monitorovanie hodnôt, vyhodnocovanie indikátorov, mílnikov, ako aj za spracovanie správ o výsledkoch monitoringu nesie projektový manažér, ktorý ich bude spracovávať na základe spolupráce s poverenými zamestnancami obecného úradu, volenými predstaviteľmi a v súčinnosti so socio-ekonomickými partnermi, ktorí sú zapojení do procesu implementácie PHSR. Vstupnými údajmi pre monitorovacie správy budú najmä evidencie vedené Obecným úradom, rozpočet obce a ukazovatele sledované v jednotlivých implementovaných projektoch, pokiaľ si to ich realizácia vyžaduje. Monitorovanie sa bude realizovať raz ročne a bude mať podobu taxatívneho vymedzenia realizovaných aktivít v kombinácii s vyhodnotením stanovených indikátorov a mílnikov. Monitorovacie správy budú predkladané obecnému zastupiteľstvu a jeho komisiám podľa príslušnosti jednotlivých napĺňaných priorít v rámci PHSR, ktoré sú kompetentnými orgánmi správy oponovať, hodnotiť a prijímať na základe nich ďalšie rozhodnutia.

Tabuľka č.14: Systém monitorovania

Názov indikátora/ mílnika/ ukazovateľa efektívnosti	Spôsob monitorovania	Časové body monitorovania	Územná podrobnosť monitorovania	Zodpovednosť za monitoring
Vybudovaný verejný vodovod v obci	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany v spolupráci Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., projektový manažér
Odkanalizované územie obce	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany v spolupráci Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., projektový manažér
Vybudovaná ČOV vrátane technológie	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany v spolupráci Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., projektový manažér
Vybudovaná protipovodňová ochrana na miestnom toku	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany v spolupráci SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, projektový manažér
Vybudované odvodňovacie priekopy	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany v spolupráci Správa a údržba ciest Prešovského samosprávneho kraja, projektový manažér
Vybudované nové resp. revitalizované verejné priestranstva	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Zrekonštruovaný bytový dom	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Zrekonštruovaná miestna komunikácia a prístupové schody	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Vybudované nové parkovacie plochy	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Dobudované cesty a chodníky	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Obnovené/vybudované oddychovo-rekreačné plochy	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Zavedené nové rekreačno-relaxačné aktivity	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Obnovený gotický kostol a zvonica	Evidencia farnosti	1 x ročne	obec	Rímskokatolícka farnosť Povýšenia Svätého Križa, Krížovany, projektový manažér
Zavedené nové druhy sociálnych služieb	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér
Vybudované nové domy/byty v obci	Evidencia obecného úradu	1 x ročne	obec	Obec Krížovany, projektový manažér

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

5. Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu

5.1 Plán využitia zdrojov vrátane finančného plánu implementácie stratégie

Nasledujúca tabuľka prezentuje plán využitia finančných zdrojov v podobe finančného plánu implementácie stratégie pre obdobie 2024-2026 a výhľad obsahujúci rozdelenie všetkých zdrojov na programovacie obdobie a jednotlivé implementačné nástroje.

Tabuľka č.15: Plán využitia zdrojov

Identifikátor	Strategický cieľ (označenie a názov)	Rok v EUR			Spolu 2024 – 2030 v EUR	Program/podprogram rozpočtu
		2024	2025	2026		
Špecifický cieľ (označenie)						
1.1.1 Environmentálna infraštruktúra a vodné hospodárstvo	Výstavba obecného vodovodu	0	0	200 000	2 600 000	
	Výstavba kanalizácie a ČOV	750 000	750 000	0	1 500 000	
1.1.2 Protipovodňová ochrana	Zlepšenie protipovodňovej ochrany na miestnom toku	0	0	300 000	1 800 000	
	Vybudovanie odvodňovacích priekop	0	50 000	50 000	100 000	
1.1.3 Revitalizácia verejnej zelene a verejných priestranstiev	Revitalizácia verejných priestranstiev v obci	30 000	30 000	40 000	100 000	
1.1.4 Zvyšovanie energetickej efektívnosti a OZE	Zníženie energetickej náročnosti obecného bytového domu	0	0	200 000	2 000 000	
2.1.1 Miestne komunikácie	Rekonštrukcia miestnej komunikácie a prístupové schody	0	30 000	70 000	100 000	
	Výstavba miestnych komunikácií a parkovísk v obci	0	0	50 000	100 000	
2.1.2 Cestovný ruch	Vybudovanie oddychovo-rekreačných plôch a vytvorenie podmienok pre služby s spojené rekreačno-relaxačnými aktivitami	0	0	50 000	200 000	
1.1.3 Obnova kultúrneho dedičstva	Obnova gotického kostola a zvonice	0	0	50 000	200 000	
3.1.1 Sociálna starostlivosť	Skvalitnenie a rozšírenie ponuky sociálnych služieb	15 000	15 000	15 000	100 000	
3.1.2 Podpora bývania	Podpora individuálnej bytovej výstavby a bytovej výstavby	0	0	100 000	200 000	

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

6. Riziká implementácie a ich prevencia

6.1 Identifikácia rizík implementácie PHSR a opatrenia na zníženie rizík

Nasledujúca tabuľka prezentuje plán manažmentu rizík a prehľad opatrení na ich minimalizáciu, resp. minimalizáciu ich dopadov.

Tabuľka č.16: Riziká implementácie

Popis rizika	Väzba rizika na cieľ resp. nástroj implementácie PHSR	Zhodnotenie významnosti rizika	Opatrenie na zníženie rizika	Spôsob monitorovania rizika	Zodpovednosť za monitorovanie a realizáciu opatrenia
Riziko nedostatku vlastných zdrojov pre dofinancovanie projektov	Všetky ciele a nástroje	Významné	Dôsledné a zodpovedné rozpočtovanie, hospodárnosť fungovania samosprávy, manažment zadĺženosti	Sledovanie hospodárskeho vývoja, priebežné sledovanie a monitorovanie plnenia rozpočtu	Obecný úrad, starosta
Riziko nezískania dofinancovania z externých zdrojov	Všetky ciele a nástroje	Významné	Dôsledné sledovanie aktuálnych výziev na predkladanie žiadostí o NFP, Spolupráca s konzultačnými firmami a rozvojovými agentúrami, kvalitná príprava projektov	Monitorovanie počtu predložených žiadostí o NFP, monitorovanie schválených a neschválených žiadostí o poskytnutie NFP	Obecný úrad, starosta obce
Riziko neochoty spolupracovať kľúčových socioekonomických partnerov	Všetky ciele a nástroje	Stredné	Včasné implementovanie nástrojov v rámci príslušných špecifických cieľov	Počet zapojených aktérov do realizácie rozvojových aktivít. Počet realizovaných rozvojových projektov zo súkromných zdrojov.	Obecný úrad, starosta
Riziko nezájmu obyvateľov o pripravované aktivity a poskytované služby	Všetky ciele a nástroje	Stredné	Včasné implementovanie nástrojov v rámci príslušných špecifických cieľov	Periodicky sa opakujúce ankety a prieskumy medzi obyvateľmi mesta. Vytvorenie plánu participácie obyvateľov na rozvojových aktivitách.	Obecný úrad, starosta
Riziko nezájmu o rozvoj podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu	Špecifický cieľ 2.1.2	Stredné	Včasné implementovanie nástrojov v rámci príslušných špecifických cieľov	Počet nových podnikateľských aktivít v oblasti cestovného ruchu	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nevybudovania nového vodovodu z dôvodu nezájmu občanov	Špecifický cieľ 1.1.1	Vysoké	Aktívna komunikácia s občanmi a so spoločnosťou Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s..	Dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nevybudovania kanalizácie a ČOV z dôvodu nezájmu VVaK	Špecifický cieľ 1.12	Nízke	Aktívna komunikácia so spoločnosťou Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s..	Dotazníky a smart nástroje pre komunikáciu s obyvateľmi	Obecný úrad, starosta obce
Riziko nedostatočného reflektovania potrieb územia v rámci výziev OP Slovensko 2021-2027	Všetky ciele a nástroje	Stredné	Aktívne vyhľadávanie informácií o príprave a realizácii OP Slovensko.	Sledovanie zverejňovaných výziev	Projektový manažér

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

7. Riadenie implementácie

7.1 Základná riadiaca štruktúra implementácie stratégie

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2024-2030 je živým dokumentom. Jeho realizácia bude dôsledne sledovaná a monitorovaná. Jednotlivé opatrenia a úlohy budú realizované obcou, organizáciami zriadenými a založenými obcou, zaangažovanými aktérmi aktívnymi v obci resp. v spolupráci s ďalšími organizáciami a inštitúciami.

Tabuľka č.17: Riadiaca štruktúra

Názov štruktúry kontroly implementácie PHRSR	Úlohy a kompetencie v rámci implementácie PHRSR		
Zastupiteľstvo	Schvaľuje PHSR, hodnotí monitoring, prehodnocuje a aktualizuje PHSR		
Komisie OcZ	Hodnotia plnenie plánovaných aktivít v rámci jednotlivých priorít PHSR. Navrhujú doplnenia PHSR v procese jeho aktualizácie podľa príslušných oblastí, ktorým sú venované		
Kontrolór obce	Kontroluje plnenie cieľov. Kontroluje súlad implementácie PHRSR s rozpočtom.		
Názov štruktúry riadenia implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Riadiaci výbor	Marek Anský, Marta Tomková, Dominik Šašina, Radoslav Amrich, Daniel Ondusko, Peter Majcher	Rozhoduje, presadzuje, zadáva úlohy, zabezpečuje všeobecnú podporu realizácie stratégie	Zasadá minimálne 1 krát štvrťročne. Intervenuje pri realizácii a rieši vznikajúce problémy
Gestor (starosta)	Cyrl Harničár	Koordinuje všetky zložky zodpovedné za implementáciu PHSR	Stojí na čele riadiaceho výboru, zvoláva a vedie jeho zasadnutie. Najvyšší reprezentant realizácie PHSR (aj vo vzťahu k obci, aj navonok vo vzťahu k nadriadeným orgánom)
Názov výkonnej štruktúry v procese implementácie PHRSR	Členovia a ich funkcie	Popis kompetencií štruktúry implementácie pri implementácii PHSR	Popis princípov práce štruktúry implementácie, organizácie práce a rozhodovacích procesov
Koordinátor tvorby stratégie	Ing. Rastislav Mochnacký	Na základe aktuálnej metodiky a platnej legislatívy koordinuje proces tvorby dokumentu PHSR a spracováva dokument	Usmerňuje a koordinuje činnosti, aby proces aj výstup boli v súlade s aktuálnou metodikou a platnou legislatívou
Tím pre koordináciu implementácie	starosta, zamestnanci OcÚ	Podieľajú sa na realizácii jednotlivých nástrojov a monitoringu PHSR. Spracujú hodnotiacu správu. Poskytujú technickú a administratívnu podporu procesom	Podporná štruktúra pre ostatné štruktúry v procese prípravy a realizácie PHSR. Dodáva informácie pre potreby implementácie a hodnotenia PHSR
Tím logistickej podpory	zamestnanci OcÚ	Podieľajú sa na realizácii nástrojov a opatrení v PHRSR, na zbere dát potrebných pre monitoring plnenia PHRSR. Poskytujú technickú a administratívnu podporu.	Podporná štruktúra pri tvorbe a realizácii PHSR. Zodpovedá za zber dát potrebných pre monitorovanie a vyhodnotenie plnenia PHRSR.

Zdroj: Project Consult, spol. s r. o., 2024

7.2 Systém hodnotenia plnenia priorít a cieľov stratégie

Monitorovanie plnenia programu bude stálym a dlhodobým procesom zameraným na sledovanie kvalitatívnych a kvantitatívnych zmien pomocou vybraných ukazovateľov, cieľom ktorého bude získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení. Na základe výstupov monitorovania a

hodnotenia je potrebné následne uskutočniť aktualizáciu strategických cieľov, špecifických cieľov a nástrojov pod.

Proces monitorovania programu sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania programu až do ukončenia jeho platnosti a to až na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa schválená obecným zastupiteľstvom.

Za prípravu monitorovacej správy za projekt je zodpovedný projektový manažér. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia programu bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a súvisiacim financiam. Cieľom monitorovania je získavanie informácií o skutočnom plnení opatrení na zmenu negatívneho vývoja, spôsobu realizácie, definovanie a prijatie korekčných opatrení.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu, poslancov a verejnosti, do leta v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok. V pláne komunikácie je táto činnosť naplánovaná do termínu príslušného roku, kedy bude predložené hodnotenie programu za predchádzajúci rok, jeho prípadná aktualizácia, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií v rámci pravidelného každoročného hodnotenia. V prípade nutnosti korekcií mimo rámec pravidelného každoročného hodnotenia programu budú na základe podnetu starostu či poslancov obecného zastupiteľstva, komisie obecného zastupiteľstva navrhovať a odporúčať opatrenia pre odstránenie nedostatkov a nezrovnalostí.

V súvislosti s uvedeným postupom sa bude proces hodnotenia vykonávať na úrovni programu systematicky. Takisto aj priebežne počas celého trvania programu až po predloženie správy z hodnotenia programu. Proces hodnotenia sa vykonáva len na operatívnej úrovni. Operatívne hodnotenie sa zakladá na každoročnom hodnotení v zmysle platnej legislatívy o podpore regionálneho rozvoja každoročne hodnotiacou správou. Výstupom hodnotenia je hodnotiacia správa za príslušný rok, ktorá hodnotí pokrok k dosiahnutiu stanovených cieľov jednotlivých prioritných oblastí. Vstupnými údajmi pre prípravu tejto správy sú výsledky monitorovania jednotlivých projektov realizovaných v rámci programu. Hodnotiace a monitorovacie správy programu sú podkladom pre rozhodnutia orgánov pri riadení realizácie programu za účelom dosiahnuť pokrok smerom k dosiahnutiu cieľov jednotlivých prioritných oblastí programu.

8. Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR

8.1 Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Krížovany na roky 2024-2030 je na najnižšom stupni verejnej správy, nevyplývajú z neho žiadne odporúčania na nižšie úrovne strategického riadenia.

Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR pre nadradené úrovne riadenia rozvoja sú nasledovné:

- dotačnou politikou štátu podporiť dobudovanie základnej infraštruktúry na ochranu životného prostredia a zdravia obyvateľov,
- znížiť administratívnu a časovú náročnosť pre získanie financií z dotačných titulov.

8.2 Odporúčania a požiadavky vyplývajúce zo spracovania PHSR

Obecný úrad Krížovany – zamestnanci úradu sa budú podieľať sa realizácií nástrojov a opatrení v PHSR, na zbere dát potrebných pre monitoring a hodnotenie plnenia PHSR. Poskytnú technickú a administratívnu podporu.

- miestni podnikatelia a investori – budú realizovať samostatne aktivity v rámci vybraných nástrojov PHSR podľa oblasti pôsobnosti. Poskytnú súčinnosť a budú sa spolupodieľať na realizácii vybraných nástrojov PHSR podľa oblasti pôsobnosti. Poskytnú podnety pre aktualizáciu PHSR a potrebné dáta pri monitoringu a hodnotení plnenia PHSR.

- mimovládne organizácie pôsobiace v regióne budú konzultačný a poradný orgán pri implementácii nástrojov PHSR a budú predkladať pripomienky a návrhy k realizácii nástrojov PHSR počas jeho implementácie.

- aktívni občania – budú konzultačný a poradný orgán pri implementácii nástrojov PHSR a budú predkladať pripomienky a návrhy k realizácii nástrojov PHSR počas jeho implementácie.

- rozvojové a konzultačné agentúry – budú informovať o možnostiach získavania nenávratných finančných príspevkoch a budú aktívne spolupracovať pri spracovaní žiadostí o nenávratné finančné príspevky.

- orgány verejnej správy budú spolupracovať a poskytovať konzultácie pri implementácii vybraných nástrojov.

- susedné obce a mestá budú spolupracujú a spolupodieľať sa na realizácii vybraných nástrojov PHSR podľa oblasti pôsobnosti s presahom územia.

9. Využitie literárne zdroje

- zákon 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení
- zákon 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy
- zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja
- Sčítanie obyvateľov, domov a bytov (2021)
- Metodika tvorby a implementácie programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja regiónov, programov rozvoja obcí a skupín obcí s uplatnením princípov udržateľného smart (inteligentného, rozumného) rozvoja (2020)
- Agenda 2030
- Partnerská dohoda na roky 2021 – 2027
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030
- Vízia a stratégia rozvoja Slovenska do roku 2030
- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja na roky 2021 – 2030
- Program odpadového hospodárstva obce Krížovany

Internetové zdroje:

www.krizovany.online.sk

www.statistics.sk

www.upsvar.sk